

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
молодих учених і студентів
27-28 жовтня 2016 року**

**Україна, Мукачево
28-29 жовтня 2016р.**

УДК 37(063)

ББК 74

А43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених і студентів, 27-28 жовтня 2016 р., Мукачєво / Ред.кол. : В.І.Кобаль (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : МДУ, 2016. – 224 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «18» листопада 2016 р.)**

Рецензенти:

Карташова Л.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Мукачівського державного університету.

Фізеші О.Й. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Мукачівського державного університету.

У збірнику вміщено тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених і студентів «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають актуальні проблеми навчання й виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторах, інформують суспільство про дослідження проблеми педагогічної підготовки фахівців у сучасних умовах.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, практичних працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Кобаль В.І. – канд. пед наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Атросенко Т.О. – канд. пед наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Пинзеник О.М. – канд. пед наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Фенцик О.М. – канд. пед наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

© Мукачівський державний університет, 2016

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ	114
Берліба К. С. <i>Готовність студентів педагогічних коледжів до патріотичного виховання молодших школярів на початковому етапі експерименту</i>	114
Бобирєва О. С. <i>Формування моральних якостей у дитини дошкільного віку засобами етнопедагогіки</i>	116
Богинська І. В. <i>Причини виникнення та етапи формування комп'ютерної залежності в підлітків</i>	117
Вовчемис К. В. <i>Проблема соціалізації жінок, що постраждали внаслідок домашнього насилля</i>	119
Добош М. М. <i>Потенціал кіномистецтва в освітньому процесі початкової школи</i>	122
Жовта І. С. <i>Зона соціального ризику в школі – профілактика бездоглядності</i>	125
Кулініч В. О. <i>Ідея «сродної праці» г.с. сковороди як методологічне підґрунтя науково-педагогічного дослідження</i>	128
Лівінська В. В. <i>Сучасна соціокультурна реальність як чинник нової парадигми патріотичного виховання підростаючого покоління</i>	130
Лісовець О. В. <i>Проблема виховання самостійності у дітей 5-7 років</i>	132
Лукач Н. П. <i>Дослідження впливу навчально-виховного процесу на соціалізацію молодшого школяра</i>	134
Ляшиченко Л. В. <i>Соціально - виховна робота з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті з законом : вітчизняний та зарубіжний досвід</i>	135
Меленець Л. І. <i>Професійність музичного керівника і вихователя як умова успішної адаптації дитини раннього віку до дитячого садка</i>	138
Мигович Е. В. <i>Результати досліджень сформованості толерантних уявлень у студентів на констатувальному етапі</i>	140
Моргун А. В., Луца М.В. <i>Мовознавство у системі міжпредметних зв'язків</i>	141
Чепур А. В. <i>Соціально-педагогічна профілактика негативних звичок</i>	144
Чубар В. В. <i>Психологічні аспекти творчої діяльності дітей дошкільного віку</i>	146
Шут Н.М. <i>Розвиток креативності старших дошкільників засобами гри</i>	148
РОЗДІЛ 4. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	150
Байдюк Н. В. <i>Гендерна складова професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів: мотиваційно-аксіологічний компонент</i>	150
Барчій М. С. <i>До проблеми формування професійних цінностей майбутніх психологів</i>	152
Бровко Л. В., Стеценко О. О. <i>Екскурсія як вид позааудиторної діяльності</i>	155
Герасимова І. В., Герасімова Н. Є. <i>Гендерна освіта в процесі формування професійних якостей майбутніх фахівців</i>	157
Герц М. І. <i>Адаптація майбутніх учителів початкових класів до навчання в коледжі та університеті</i>	160
Гецько О. С. <i>Сучасний стан формування компетентності у сфері «Природа» майбутніх фахівців дошкільної освіти</i>	163
Глодян М. І. <i>Професійна рефлексія вихователя дошкільного навчального закладу: сутність та значення</i>	165

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ У ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ЕТНОПЕДАГОГІКИ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства все з більшою гостротою постає проблема відродження культури та духовності, що базується на формуванні потужної системи глибоких морально-етичних цінностей. Система цінностей людини є «фундаментом» його ставлення до світу, осередком духовного життя суспільства.

Широкий спектр виховних можливостей з формування якостей у дітей має етнопедагогіка, засоби, форми і методи якої органічно поєднуються з академічною педагогікою та дозволяють у природний, зрозумілий спосіб долучати дітей до засвоєння моральних цінностей, норм поведінки (або культури моральних почуттів). Найбільшу доцільність і результативність виховного впливу забезпечили засоби етнопедагогіки: мова, фольклор (малі фольклорні жанри, народні казки, народні пісні), гра (народні ігри), традиції (національні звичаї, обряди), праця [2].

Доцільним вважаємо створення в групі дієвого і постійно змінюваного національного куточку, в якому розміщуються народні іграшки, ігри, предмети побуту відповідно віку дітей. Крім предметів та виробів національного мистецтва в куточок включаємо вироби, які виготовляють і використовують в народі відповідно до обрядових циклів (осіннього, зимового, весняного, літнього). Зміни в експозиції національного куточка пов'язуємо з пізнавальною темою тижня, місяця. Продумуємо, які вироби і посібники доцільно розміщувати в куточку. Ефективною формою роботи зі створення розвивального предметно-ігрового середовища є міні-музеї, музей однієї іграшки (народна іграшка), експозиції, виставки (народних майстринь (умільців), родинні, тематичні).

Для формування моральних якостей і навиків моральної поведінки у старших дошкільників засобами етнопедагогіки визначаємо такі педагогічні умови діяльності навчального закладу: 1) проведення окремих навчальних занять народно-педагогічного спрямування; 2) забезпечення пріоритетності морального виховання народно-педагогічними засобами в системі виховної роботи; 3) інтегрування засобів етнопедагогіки у зміст навчально-виховного процесу, що забезпечують реалізацію змістовних і процесуальних компонентів системи морального виховання; 4) роль у формуванні цінностей дорослого, який виступає не тільки прикладом для наслідування а й організатором виховного процесу[3].

В умовах діяльності сучасного дошкільного навчального закладу ефективними формами та методами співпраці вихователя з дитиною з формування якостей у дітей дошкільного віку засобами етнопедагогіки є: тематичні (народознавство) заняття та з використанням елементів («хвилинки народної мудрості», український фольклор тощо); тематичні мініатюри; бесіди, розповіді; екскурсії, відвідування музеїв; читання та інсценування творів усної народної творчості; трудова діяльність та різні види народних ігор; розв'язування проблемних ситуацій, дискусії, кросворди та ребуси; наочні методи (використання макетів, розгляд картин, ілюстрацій); художньо-продуктивна діяльність; тематичні вечори, розваги, свята, виставки.

Педагогам важливо врахувати, що формування цінностей дитини засобами народної педагогіки буде ефективним при дотриманні наступних принципів: цілеспрямованого використання народознавчого матеріалу та художніх творів, інтеграції різних видів дитячої діяльності, активізації особистого досвіду дітей, формування у дошкільників уміння активно застосовувати в практичному житті набуті знання, емоційне забарвлення матеріалу, що подається.

Засвоєння цінностей і норм є тривалим процесом. Вони не успадковуються, а формуються цілеспрямовано, системно, із використанням певних принципів та методів діяльності з дітьми. Національне виховання має здійснюватися на всіх етапах навчання дітей, але створити фундамент, на основі якого можна буде вже зводити «будівлю» майбутнього громадянина-патріота не лише можливо, а й потрібно, особливо якщо врахувати всі переваги, що створює дошкільний вік для результативного виховного процесу. Саме старший дошкільний вік є вирішальним для становлення та формування особистості дитини, її моделі поведінки в навколишньому світі. Важливо, щоб цінності, які ми формуємо в дитини переросли в усвідомлену необхідність діяти так, а не інакше[2].

Отже, дошкільний вік є найсприятливішим для морально-духовного розвитку особистості. Формування моральних якостей і норм є тривалим процесом. Вони формуються цілеспрямовано, системно, із використанням певних принципів та методів діяльності з дітьми. Повноцінне здійснення завдання формування моральних якостей дитини значною мірою визначається налагодженням взаємодії сім'ї та дошкільного закладу, яка здатна більш ефективно, активізувати творчий потенціал не лише дитини, але педагогів і батьків.

Література

1. Поніманська Т.І. Моральне виховання дошкільників: навчальний посібник / Поніманська Т.І. – К. : Вища школа, 1993.
2. Стельмахович М. Українська народна педагогіка. Навчально-методичний посібник / Стельмахович М. – К. : ІЗМН, 1997.

УДК 316. 624. 053. 6

Богинська Ілона Володимирівна, студентка факультету психології та соціальної роботи спеціальності «Соціальна педагогіка», Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя.

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ В ПІДЛІТКІВ

У повсякденне життя стрімко входять комп'ютери, зростає кількість людей, які вміють працювати із комп'ютерними програмами. В тому числі – грати в комп'ютерні ігри, спілкуватися в мережі Інтернет. Ігри для практично всіх користувачів знаходяться у числі перших програмних продуктів, якими вони навчилися оперувати, а досить часто вони є лише одними такими. Навчання у грі відбувається швидко, процес захоплює. Це добра психологічна розрядка, засіб для зняття напруги. Проте, нажаль, це засіб досить часто перетворюється на самоціль, розвивається комп'ютерна залежність (пристрасть до занять, пов'язаних з використанням комп'ютера, що приводить до різкого скорочення всіх інших видів діяльності, обмеження спілкування з іншими людьми) [6, с. 52].

Якими ж можуть бути причини виникнення комп'ютерної залежності? Тут можна назвати наступні:

1. Відсутність або брак спілкування і теплих емоційних відносин в сім'ї. Коли батьки (чи інші близькі родичі) не приділяють дитині часу, необхідного для щоденного вираження щирої участі у житті дитини, не цікавляться станом душевного світу, мало запитують про її думки і почуття, про те, що дійсно хвилює і турбує дитину, не чують її. Звичайно, із зазначеної причини може розвиватися не тільки залежність від комп'ютерних ігор і розваг, а й інші види залежності, а також різні форми відхилень у поведінці.

2. Відсутність у дитини серйозних захоплень, інтересів, хоббі, уподобань, не пов'язаних з комп'ютером. Наприклад, жив-був 13-річний підліток. Нічим особливо не захоплювався, читати не любив, гуляти теж не дуже, по будинку допомагати особливо не прагнув, та й до навчання мало завзяття виявляв. І от, з'являється в цього юного ледаря комп'ютер. Підліток розуміє, що можна сидячи вдома, не обтяжуючи себе зайвою напругою, стати крутим бандитом (у грі), знайти собі співрозмовника, з яким будь-якої миті не важко припинити спілкуватися, дістати (скачати) реферат, заради якого раніше довелося б йти до

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>